

Predsedniku RS
Državnemu zboru RS
Vladi RS
Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS
Ministrstvu za kulturo RS – Službi za slovenski jezik
Ustavnemu sodišču RS
Senatom slovenskih univerz
Javnosti

DOVOLJ JE! SLEDNJIČ JE DOVOLJ!

Odgovor Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport RS na najino protestno izjavo *Countdown ali Obramba slovenskega učnega jezika na univerzah pred globalnim ropom*, je antološki primer birokratskega novoreka. Naj kot primer dvoličnega manipuliranja z ustavnim položajem slovenščine navedeva le naslednji odstavek o predlogu novega Zakona o visokem šolstvu, ki predvideva radikalno uvedbo angleškega učnega jezika na naše univerze:

»Namen predloga tako nikakor ni izrivanje slovenskega učnega jezika, ampak bolj jasna določitev načina izvajanja poučevanja v tujih jezikih z namenom skrbi za razvoj in učenje slovenščine v visokem šolstvu, kar je korak k širšemu načinu urejanja slovenskega jezika v visokošolskem prostoru. S predlogom sprememb ni ogroženo ustavno določilo, da je uradni jezik v Sloveniji slovenščina, poudarja pa izvajanje ustavno zagotovljene svobode znanstvenega in umetniškega ustvarjanja.«

Naj prvi stavek tega praznega sladkorečja prevedeva v slovenščino: *»Izrivanje slovenščine kot učnega jezika na univerzah pomeni razvoj slovenščine.«* Vredno Orwella. Kakšno sprevrženo sprenevedanje! Koga vlečete za nos, ministranti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport?!

Drugi stavek je še hujši in označuje novo stopnjo ciničnega norčevanja iz jezika in prava. Ministrstvo utemeljuje svoje patetično zagotovilo, da predlog novega Zakona o visokem šolstvu ne ogroža ustavno določene zaščite slovenščine, s protislovnim in skrajno problematičnim razlogom, da uvajanje angleškega učnega jezika pomeni *»izvajanje ustavno zagotovljene svobode znanstvenega in umetniškega ustvarjanja.«* Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport nam torej sporoča, da **SLOVENŠČINA NE OMOGOČA SVOBODE ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA IN UMETNIŠKEGA USTVARJANJA.**

Če imamo tako Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije, zunanjih sovražnikov sploh več ne potrebujemo.

Dovolj je! Slednjič je dovolj!

Ministrstvo trdi, da vzporedna izvedba celotnih študijskih programov v angleščini ni nič novega. To ni res. Doslej je prelivanje denarja iz slovenskih v angleške programe potekalo v pravni praznini, saj zakon ni opredeljeval »javne službe«, torej dejavnosti v javnem interesu. Šele novela zakona, ki jo predlaga ministrstvo, bi ropanje že tako revnega proračuna, namenjenega študiju prebivalcev Slovenije, uzakonila kot dejavnost v javnem interesu, upravičeno do polnega financiranja iz državnega proračuna. Če ministrstvo ne ve, kaj počne, je nesposobno. Če to taji, pa zavestno zavaja javnost in bi ga bilo treba razpustiti.

Dovolj je, dovolj!

Od tolikih pametnih glav na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport bi pričakovali, da poznajo jezikovno teorijo Noama Chomskega, na kateri sloni celotna današnja svetovna lingvistika. A doktorji znanosti na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so to obvezno čtivo očitno prešpricali, sicer ne bi kvasili takih neslanosti. Nevarnost provincializacije se namreč ne skriva v majhnem številu govorcev slovenščine, temveč v revni angleščini, kakršno vsiljujejo zagovorniki jezikovne »globalizacije«. Med jezikom in mišljenjem vlada namreč tesna soodvisnost: kdor se ne zna natančno in bogato izražati v lastnem – ponavadi, a ne nujno, »maternem« – jeziku, se ne bo znal ustrezno izražati v nobenem jeziku in ne bo znal misliti.

Nisva torej nacionalista in ne zastopava rasističnega izključevanja drugih in drugačnih jezikov in kultur, kot nama očitajo ministranti tega ministrstva in zagrizeni zagovorniki hegemonije angleščine na naših univerzah. Ravno obratno: zagovarjava nujnost učenja čim večjega števila tujih jezikov, ne pa zgolj binarno kvadratne računalniške angleščine, ki nam jo zaradi pritlehnih interesov vsiljujejo servilni birokrati, arogantni politikanti ter univerzitetni in znanstveni inkasanti.

Poučno svarilo, kam pelje nekritična vpeljava angleščine kot učnega jezika, nam ponuja današnje stanje nizozemščine (v Kraljevini Nizozemski), ki se je bistveno poslabšalo. Neprimerno boljše nizozemščino danes govorijo na Flamskem (v Kraljevini Belgiji), kjer vztrajajo pri nizozemskem učnem jeziku.

Najbolj žalosten paradoks sedanje zgodovinske zagate je, da nam po stoletjih jezikovne ogroženosti v večnacionalnih državnih konglomeratih Evropska unija prvič v zgodovini, vsaj kar zadeva jezik, nič hudega noče, pač pa sebe in svoj jezik ogrožamo kar sami. Kot je to analiziral že Dušan Pirjevec, smo sami sebi najhujši sovražniki.

In če smo že pri zgodovini: ponovno koraka, zgodovina namreč, zgodovina spet maršira, slovenska politična »elita« pa se obnaša, kot da se nič ne dogaja, ker zgodovinskim izzivom kratko malo ni kos. V skladu s podedovanim klečeplazništvom do Dunaja in

Beograda se Ljubljana danes klanja Bruslju in se zaklinja na evropske humanistične vrednote, pri humanitarnem vprašanju beguncev pa v praksi sledi rasistični politiki višegrajske skupine držav ter gradi bodeče in rezalne žice na mejah. Na prvi pogled je videti, kot da sta anglofona »globalizacija« te subalpske deželice in zapiranje meja pred begunci nepovezana in celo medsebojno nasprotujoča si procesa, vendar ni tako – v obeh primerih gre za servilno sledenje zakonom mednarodne politične in ekonomske Moči. Če ta logika zmaga – in z nelagodjem morava priznati, da uživa večinsko podporo na vseh ravneh našega političnega ter celo izobraževalnega in znanstvenega življenja – bo ponosno geslo »*Na Slovenskem smo mi gospodar!*« treba prilagoditi realnosti. Realnost, ki jo politična, gospodarska in intelektualna »elita« pospešeno vzpostavlja, pa se glasi: NA SLOVENSKEM SMO MI SUŽENJ.

Dovolj je bilo! Dovolj!

Trhla argumentacija ministrstva za uvedbo pouka v tujih jezikih – pozor: množinski evfemizem »*tuji jeziki*« označuje le angleščino! – ustvarja vtis, kot da je slovenščina na univerzah umetno vsiljen in celo okupacijski jezik ter da je znanstveno raziskovanje in celo umetniško ustvarjanje, haha, treba »osvoboditi« te diktature. Jezik globalistične emancipacije pred omejenostjo slovenščine naj bi bila računalniška angleščina. Poudarjava: ne *King's English*, ne univerzitetna angleščina Cambridgea, Oxforda in Harvarda, pač pa poneumljajoč slovar fraz v mednarodnem obtoku, ki na oduren način kvari in potvarja veličino angleškega jezika in njegove zgodovine. In to je tudi bedna resnica anglizacije slovenskega visokega šolstva: da velika večina profesorjev slovenskih univerz ne obvlada angleščine dovolj dobro za tako zahteven pouk. Rezultat bi bil – in pravzaprav že je – da se študentje ne znajo ustrezno izražati ne v angleščini ne v slovenščini. Rezultat je – babilonska katastrofa!

Dovolj! Dovolj!

Kot državljana sprašujeva – in tokrat ne Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki zgodovinskemu obzorju tega premisleka očitno ni doraslo – pač pa Predsednika, Vlado in Državni zbor Republike Slovenije, ki bi vsaj po funkciji morali razmišljati nekaj mesecev in let naprej: kaj boste v primeru razpada Evropske unije in ozemeljskih apetitov sosednjih držav ponudili kot vrednoto državljanom in državljanom Slovenije? Kaj boste ponudili kot vezivo, ki naj upraviči nadaljnji obstoj te državne skupnosti? Računalniško angleščino?

Dovolj je! Slednjič je dovolj!

Podpisana z vso odgovornostjo ponavlja zahtevo po črtanju problematičnega predloga jezikovnega člena za novi Zakon o visokem šolstvu: radikalno uvajanje angleškega učnega jezika ne pomeni obogatitve univerzitetnega pouka, ampak njegovo nedopustno komercializacijo, ne omogoča odpiranja v svet, ampak pošastno provincializacijo, ki bo

naslednjim generacijam študentov amputirala materni jezik in zmožnost mišljenja ter jih doživljenjsko pohabila kot jecljalce plehkkih računalniških klišejev, manjvredne izvajalce manjvrednih del, sužnje v globalni delitvi produkcije in profita.

So se pesniki, intelektualci in znanstveniki od Trubarja naprej tako požrtvovalno borili za ta jezik le zato, da bi ga vnuki tako zlahka in po neumnosti zapravili? Je bila razglasitev samostojnosti Republike Slovenije z najvišjim smotrom zavarovanja slovenščine res potrebna le zato, da bi se že čez pičlih trideset let prihodnost jezika končala z neprehodnostjo jecljanja, kulturnega provincializma in kramarskega primitivizma?!

Slednjič je dovolj! Dovolj je!

prof. dr. Boris A. Novak, pesnik

prof. dr. Dean Komel, filozof

Ljubljana, 18. julija 2019